Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (judecător Lucia Grădinari)
Dosarul nr.3a-157/24

**CURTEA DE APEL BĂLȚI**
**Colegiul Civil și de contencios administrativ**

**D E C I Z I E**

28 noiembrie 2024 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Chircu, Natalia Costaș
Grefier: Rodica Oceredniî

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de Grecu Iurie împotriva hotărîrii Judecătoriei Drochia sediul central din 02 noiembrie 2023 adoptată în cauza civilă în ordinea contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată formulată de Grecu Iurie împotriva directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, privind constatarea nesoluționării cererii prealabile, obligarea la plata diferenței ajutorului social și obligarea la plata prejudiciului moral,

**C O N S T A T Ă :**

**Argumentele participanților la proces:**

La 14.07.2023, Grecu Iurie s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, directorul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni Ion Crudu, privind constatarea nulității răspunsului la cererea depusă și cererea prealabilă, recunoașterea dreptului vătămat la acces la informație, obligarea pârâților la restituirea diferenței diminuării prestației ajutorului social pentru perioada 01.04.2022 – 01.07.2023 de 13 800 lei, repararea prejudiciului moral.

În motivare reclamantul a indicat că la 19.06.2023 s-a adresat cu cerere către directorul DASPF Glodeni, care a fost înregistrată sub nr.652, prin care și-a exprimat dezacordul cu modificarea, diminuarea cuantumului alocației ajutorului social pe perioada aprilie 2022 -aprilie 2023, în suma alocației ajutorului social de

care a beneficiat în suma de 1 251 lei în raport cu Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008 în care este prevăzut că venitul minim garantat se indexează cu coeficientul de 1,15 și după indexare constituie pentru un adult cuantumul sumei de 1 568 lei. În luna iunie 2023 a beneficiat de prestația alocației ajutorului social în sumă de 891 lei. La 21.06.2023 cu nr.754 a recepționat răspuns la cererea sa, dar nu este de acord cu răspunsul dat, și faptele indicate sunt contradictorii, invocă faptul că statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice persoană să aibă un nivel de trai decent, care săi asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Ulterior, la 28.06.2023 s-a adresat cu cerere prealabilă către directorul DASPF Glodeni, care a fost înregistrată sub nr.679, unde a solicitat anularea răspunsului, repararea prejudiciului material și moral. Răspuns la cererea prealabilă a primit la 03.07.2023, cu nr. 805, din care reiese că partea pârâtă nu s-a conformat atribuțiilor, competențelor nemijlocite de serviciu.

Solicită reclamantul:

- admiterea acțiunii privind constatarea nulității răspunsului la cererea depusă și cererea prealabilă;

- recunoașterea dreptului vătămat potrivit art.17 Cod administrativ, art. 47 al.(1) din Constituția RM;

- obligarea pârâților de a restitui diferența diminuării prestației ajutorului social din perioada 01.04.2022 – 01.07.2023 de 13800 lei;

- repararea prejudiciului moral 900 lei.

**Poziția instanței de fond:**

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central, din 02 noiembrie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de Grecu Iurie către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, directorul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni Ion Crudu, privind constatarea nulității răspunsului la cererea depusă și cererea prealabilă, recunoașterea dreptului vătămat la acces la informație, repararea solidară din contul pârâților a prejudiciului moral, obligarea pârâților la restituirea diferenței diminuării prestației ajutorului social din perioada 01.04.2022 – 01.07.2023 de 13800 lei, repararea prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

**Solicitarea apelantului:**

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, la 09 noiembrie 2023 Grecu Iurie a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Drochia,

sediul central, din 02.11.2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Tot la 09.11.2023, Grecu Iurie a depus apel motivat împotriva hotărârii contestate.

**Termenul de declarare a apelului:**

Conform art. 231 alin.(1) Codul administrativ, *hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.*

Potrivit art.232 Codul administrativ, *(1) Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.*

Din materialele cauzei urmează că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 02.11.2023, cererea de apel nemotivată înaintată de Grecu Iurie a fost înregistrată la data de 09.11.2023 (f.d.106). Concomitent, la aceeași dată – 09.11.2023 Grecu Iurie a depus apel motivat (f.d.108). Ulterior, la 11.12.2023 instanța de fond a expediat în adresa părților copia hotărârii motivate (f.d.104-105). Astfel, având asemenea circumstanțe, instanța de apel conchide că apelul nemotivat și cel motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

**Argumentele părților:**

În motivarea cererii de apel, apelantul Grecu Iurie a indicat argumente similare cererii de chemare în judecată. Consideră apelantul că instanța de fond nu a elucidat complet și obiectiv circumstanțele de fapt și de drept pe marginea cauzei, iar concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Susține reclamantul că instanța de fond la examinarea cauzei în mod pripit a interpretat și a aplicat normele de drept material. Or, prin faptul neexpunerii de către instanța de fond asupra pretențiilor invocate în cererea de chemare în judecată i-a fost îngrădit dreptul la justiție.

**Comunicarea actelor:**

La 05.01.2024, Colegiul civil a notificat intimații despre depunerea apelului, oferindu-le termen pentru prezentarea referinței și probelor suplimentare (f.d.111).

*Intimatul directorul Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest*, la 27.11.2024 a depus referință pe marginea cererii de apel, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea soluției instanței de fond, (f.d.163 verso).

*Intimata Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni*, nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a prezentat referință în termenul stabilit.

**Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:**

*Apelantul Grecu Iurie*, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat, solicitând admiterea acestuia, casarea soluției instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată; totodată a reiterând argumentele cererii de chemare în judecată și de apel.

*Intimații Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni* și *directorul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Nord-Vest* fiind legal citați (f.d.148, 161), la ședința instanței de apel nu s-au prezentat, însă la data de 30.10.2024 (f.d.152-153), ulterior la 27.11.2024 (f.d.162-163) șeful STAS Glodeni a ATAS Nord-Vest a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa intimaților.

În conformitate cu prevederile art.239 alin.(2) Codul administrativ, participanții la proces se citează. În citație se comunică locul, data şi ora ședinței. Neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului.

Astfel, Colegiul Civil a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa intimaților, legal citați.

**Aprecierea instanței de apel:**

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant și a materialelor din dosar, Colegiul Civil consideră necesar de a casa integral hotărârea primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit.c) Codul administrativ, *examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărârea primei instanţie şi emite o nouă decizie.*

Potrivit art.194 alin.(1) Codul administrativ, *în procedura în prima instanță, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

În conformitate cu art.219 alin.(1) – (3) Codul administrativ, *instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care*

*nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

Conform art.189 alin.(1) Codul administrativ stabilește expres că, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*

Conform art.206 alin.(1) Codul administrativ, *o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, prin cererile din 19.06.2023 și din 28.06.2023 adresate șefului DASPF Glodeni – Crudu Ion și Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, Grecu Iurie și-a exprimat dezacordul referitor la cuantumul indemnizației de acordare a ajutorului social, (f.d.6, 8).

Conform art.9 alin.(1), (2) Codul administrativ, *(1) prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. (2) Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.*

Raportând prevederile art.9 Codul administrativ la cererile lui Grecu Iurie adresate către șeful DASPF Glodeni – Crudu Ion și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni la data de 19.06.2023, ulterior la 28.06.2023, Colegiul Civil cataloghează aceste cereri ca petiții.

Drept urmare, Colegiul Civil reține că instanța de fond eronat a examinat cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie prin prisma Legii nr.982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, fapt care a dus la interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural și a generat emiterea unei hotărâri neîntemeiate.

În atare ordine de idei, este de remarcat că, prin decizia Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni din 10.11.2022, s-a decis că, Grecu Iurie are dreptul să beneficieze de ajutor social în mărime de 1485,14 lei/lunar, (f.d.11).

Potrivit certificatului eliberat de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă nr.9 din 06.07.2023, se atestă că Grecu Iurie se află în evidența agenției pentru ocuparea forței de muncă din 28.11.2017, (f.d.12).

La data de 19.06.2023 Grecu Iurie s-a adresat cu cerere către șeful DASPF Glodeni – Crudu Ion și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, și poziționându-se ca persoană social vulnerabilă cu statut de șomer și-a exprimat dezacordul cu indemnizația privind acordarea ajutorului social în mărime de 900 lei primită în luna iunie 2023, în raport cu indemnizația acordării ajutorului social primită în luna mai 2023 în mărimea sumei de 1485 lei, or, venitul de existență a persoanei apte de muncă constituie 3069 lei lunar, solicitând intervenția pe marginea faptelor invocate. Cererea fiind înregistrată cu nr.652, (f.d.6).

Prin înștiințarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni nr.754 din 21.06.2023, Grecu Iurie a fost informat despre faptul că, cuantumul ajutorului social acordat familiei lui, s-a diminuat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, Cap.II, pct.$38^1$ lit.a) și b) care potrivit Regulamentului menționat prevede următoarele „*Pentru familiile în care membrul de familie declarat cu statut de șomer deține acest statut: a) timp de 7, 8 sau 9 luni inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului social acordat familiei acestuia se diminuează cu 20%; b) de la 10 și mai multe luni, cuantumul lunar al ajutorului social se diminuează cu 40 %*”, (f.d.7).

Ulterior, la 28 iunie 2023, Grecu Iurie s-a adresat cu o nouă cerere (intitulând-o ca cerere prealabilă) către șeful DASPF Glodeni – Crudu Ion și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, prin care menționează că nu este de acord cu răspunsul primit la data de 21.06.2023, solicitând reexaminarea cererii sale cu privire la cuantumul ajutorului social, (f.d.8).

Iar, prin înștiințarea Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni nr.805 din 03.07.2023, expediată în adresa lui Grecu Iurie, au fost reiterate argumentele din notificarea DASPF Glodeni nr.754 din 21.06.2023. Suplimentar Grecu Iurie a fost informat că, potrivit Hotărârii Guvernului nr.1167 din 16.10.2008, cererea de acordare a ajutorului social/APRA se examinează în cadrul Sistemului Informațional Automatizat „Asistență Socială”, care verifică eligibilitatea pentru acordarea/neacordarea dreptului și emite decizii, (f.d.9).

Suplimentar, la 12.07.2023 Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni a expediat în adresa lui Grecu Iurie notificarea nr.839 din care se atestă că, acesta a beneficiat de ajutorul pentru perioada rece a anului în cuantum de 700 lei/lună. Deci prestația a fost achitată pentru perioada 01.11.2022 – martie 2023, a câte 700 lei lunar, (f.d.10-11).

Invocând netemeinicia răspunsurilor primite de la DASPF Glodeni, la data de 14.07.2023 Grecu Iurie a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către directorul Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, privind constatarea nesoluționării cererii prealabile, obligarea la plata diferenței ajutorului social și obligarea la plata prejudiciului moral, (f.d.4).

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central, din 02.11.2023, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grecu Iurie s-a respins ca neîntemeiată, (f.d.94).

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, în termen legal, Grecu Iurie a contestat-o cu apel, (f.d.108).

În conformitate cu art.47 din Constituția RM, *(1) statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea, lui şi familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum şi serviciile sociale necesare. (2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: şomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.*

Conform art.6 alin.(1) al Legii asistenței sociale nr.547 din 25.12.2003, *politica de asistență socială se realizează consecvent şi cu prioritate în favoarea persoanelor şi familiilor social-dependente sau susceptibile de a deveni în dificultate şi are drept obiective: a) prevenirea sau ameliorarea situației de dificultate şi atenuarea consecințelor acesteia; b) menținerea unui nivel decent de viață al persoanei sau familiei; c) acordarea unui sprijin suplimentar, temporar sau permanent, prin prestații şi servicii sociale.*

Aderent alin-le (2) – (4) al aceluiași articol relevă că, *(2) politica de asistență socială are drept scop orientarea măsurilor politice şi socio-economice spre asigurarea de posibilități egale atât pentru membrii societății, cât şi pentru sistemele instituțional-administrative organizate la nivel local şi central. (3) Măsurile de asistență socială se realizează prin programe şi acțiuni personalizate, preventive sau curente, organizate şi garantate de autoritățile administrației publice centrale şi locale, precum şi de alte organe sau organizații ale societății civile. (4) Programele de asistență socială se elaborează de către autoritățile administrației publice centrale şi locale şi se coordonează cu Ministerul Muncii şi Protecției Sociale. La elaborarea acestor programe sânt antrenate, în calitate de parteneri sociali, organizațiile neguvernamentale, persoanele fizice şi juridice din țară şi din străinătate, instituțiile de cult recunoscute în Republica Moldova şi reprezentanții societății civile.*

În conformitate cu art.7 al aceleiași legi, *de asistență socială beneficiază persoanele şi familiile care, din cauza unor factori de natură economică, fizică, psihologică sau socială, nu au posibilitate prin propriile capacități şi competențe să prevină şi să depășească situațiile de dificultate, şi anume: a) copiii şi tinerii ale căror sănătate, dezvoltare şi integritate fizică, psihică sau morală sânt prejudiciate în mediul în care locuiesc; b) familiile care nu îşi îndeplinesc în mod corespunzător obligațiile privind îngrijirea, întreținerea şi educarea copiilor; c) familiile fără venituri sau cu venituri mici; c[1]) familiile afectate de violența în familie; d) persoanele fără familie, care nu pot gospodări singure, care necesită îngrijire şi supraveghere sau sânt incapabile să facă față nevoilor sociomedicale; f) familiile cu trei şi mai mulți copii; g) familiile monoparentale cu copii; h) persoanele vârstnice; i) persoanele cu dizabilități; j) alte persoane şi familii aflate în dificultate.*

Potrivit art.8 alin.(1), (2) – (6) din Legea asistenței sociale nr.547 din 25.12.2003, *(1) asistența socială se acordă la cerere, în baza referirii sau din oficiu, în condițiile legii. (3) Dreptul la asistență socială se stabileşte în temeiul evaluării necesităților persoanei, confirmate prin ancheta socială şi prin alte acte constatatoare. Persoana sau familia are dreptul să fie informată asupra condițiilor de acordare a asistenței sociale, asupra rezultatelor privind evaluările necesităților individuale, asupra datei de constituire a dreptului la asistență socială şi asupra modalității de primire a ei. (4) Asistența socială se acordă în baza consimțământului liber exprimat al persoanei care necesită sprijin sau al reprezentantului legal al acesteia. (5) Beneficiarul de asistență socială este obligat să comunice în scris autorității, care i-a stabilit acest drept, despre orice eveniment de natură să conducă la modificarea, suspendarea sau încetarea dreptului. (6) Dreptul la asistență socială nu exonerează persoana de responsabilitate pentru sine şi pentru propria familie.*

Articolul 13 alin.(1) din aceeași lege prevede că, *agențiile teritoriale de asistență socială şi structurile responsabile de asistență socială şi protecția drepturilor copilului din municipiul Chişinău şi din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, în comun cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi şi în colaborare cu reprezentanții societății civile, realizează politica de asistență socială şi asigură aplicarea legislației la nivel teritorial.*

Alin.(2) din art.13 al Legii nr.547 din 25.12.2003, *agențiile teritoriale de asistență socială şi structurile responsabile de asistență socială şi protecția drepturilor copilului din municipiul Chişinău şi din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia exercită următoarele atribuții: a) identifică problemele sociale în raza administrativ-teritorială şi elaborează strategii de dezvoltare şi prestare a asistenței sociale în conformitate cu politica socială a Guvernului, promovată de*

*Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale; b) organizează şi acordă asistenţă socială în funcţie de necesităţile identificate; b[1]) organizează activităţi de prevenire a situaţiilor de risc pentru copii şi susţin dezvoltarea capacităţilor familiei în îngrijirea şi educaţia copilului; b[2]) asigură protecţia copiilor în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi; c) generalizează şi sistematizează informaţia privind asistenta socială acordată şi analizează eficienţa acesteia; d) susţin autorităţile administraţiei publice locale de nivelul întâi şi pe reprezentanţii societăţii civile în activitatea de elaborare şi implementare a programelor locale de dezvoltare a asistenţei sociale, precum şi în cea de monitorizare a realizării acestora; e) asigură gestionarea mijloacelor financiare şi a resurselor umane pentru dezvoltarea şi prestarea asistenţei sociale în teritoriul administrat; f) susţin activitatea instituţiilor de asistenţă socială din primăriile aflate în raza unităţii administrativ-teritoriale de nivelul al doilea şi înaintează propuneri în vederea optimizării activităţii acestora; g) completează sistemul informaţional în domeniul asistenţei sociale; h) informează populaţia despre situaţia în domeniul asistenţei sociale, despre modul de acordare a prestaţiilor şi a serviciilor sociale; i) asigură prestarea asistenţei sociale persoanelor aflate în situaţii de dificultate; i[1]) oferă, la solicitarea Inspectoratului Social de Stat, informaţiile necesare pentru efectuarea controlului de stat privind acordarea asistenţei sociale în teritoriul administrat; j) asigură supervizarea personalului din sistemul de asistenţă socială.*

Este de menționat că, cererile lui Grecu Iurie adresate directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, au fost examinate în conformitate cu legislația în vigoare, ultimul a primit răspuns.

Mai mult, referitor la solicitarea apelantului cu privire la acordarea ajutorului social de către autoritatea pârâtă, Colegiul Civil menționează că acesta este un drept al autorității și nu o obligație.

Suplimentar, Colegiul judiciar ține să menționeze că, instanța de judecată nu poate discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece reclamantul nu poate să pretindă ca răspunsul la cererea adresată unei autorități publice, la caz, directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, or emiterea răspunsului este atribuit exclusiv autorității publice competente și nu a instanței de judecată.

Corespunzător, Colegiul conchide că, instanța de judecată nu poate obliga o autoritate publică să examineze repetat aceiași cerere sau să dea răspuns cererilor petiționarilor, în conformitate cu dorința, și solicitările lor.

Subsecvent, Colegiul specializat conchide că urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată și pretenția lui Grecu Iurie privind obligarea pârâților la restituirea diferenței diminuării prestației pentru perioada 01.04.2022 – 01.07.2023.

Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr.1356 din 03.12.2008 cu privire la aprobarea Structurii Sistemului Informațional Automatizat „Asistența Socială" în coroborare cu Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire şi plată a ajutorului social, *Sistemul Informațional Automatizat „Asistența Socială" (în continuare – SIAAS) reprezintă un sistem unic de evidență a tuturor solicitanților şi beneficiarilor de asistență socială, alcătuit dintr-un ansamblu de mijloace software şi hardware informaționale şi organizatorice, sisteme de transmitere a datelor şi utilizare a acestora, metode şi personal destinate realizării suportului informațional pentru sistemul de asistență socială. SIAAS este destinat colectării, stocării, prelucrării şi difuzării informației către autoritățile publice centrale şi locale, persoanele juridice şi fizice, cu referire la beneficiarii, instituțiile şi serviciile sistemului de asistență socială. În același timp, SIAAS este un instrument de lucru pentru asistenții sociali, ajutându-i pe aceştia să parcurgă toate etapele necesare soluționării unui caz.*

Pct.3 lit.c) din Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire şi plată a ajutorului social, prevede că, *de dreptul la ajutor social beneficiază familia defavorizată în cazul în care toți membrii adulți ai acesteia se încadrează în cel puțin una din următoarele situații: c) sânt şomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă şi nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar.*

Pct.$5^1$ al aceluiași Regulament prevede că, *solicitarea de acordare a ajutorului social se înregistrează la reprezentantul structurii teritoriale de asistență socială din localitatea unde familia solicitantă îşi are reşedința curentă; pct.$5^4$ relevă că, solicitarea se înregistrează în Sistemul Informațional Automatizat „Asistența Socială".*

Pct-le 13 – $17^3$ din Regulamentul menționat supra statuează că, *cererea se examinează de persoanele din cadrul structurii teritoriale de asistență socială desemnate să introducă datele în Sistemul Informațional Automatizat „Asistența Socială". Sistemul Informațional Automatizat „Asistența Socială" confruntă datele introduse de către angajații structurii teritoriale de asistență socială cu datele livrate de alte sisteme informaționale. Cererea completă se examinează în cadrul Sistemului Informațional Automatizat „Asistența Socială", care verifică eligibilitatea pentru acordarea/neacordarea dreptului şi emite decizii. În cazul acordării dreptului la ajutor social, decizia va conține termenul pentru care a fost*

*stabilit ajutorul social, cuantumul acestuia, modalitatea de plată şi termenele de revizuire a dreptului la ajutor social, numărul de ore de activitate de interes comunitar, precum şi obligaţiile beneficiarului. În cazul neacordării dreptului, decizia va conţine motivele care au stat la baza acesteia, precum şi modalitatea de contestare. Decizia despre acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social este emisă în termen de 20 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii. În termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii, decizia privind acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social se expediază solicitantului. Lunar, şeful structurii teritoriale de asistenţă socială, în baza deciziilor, emite şi semnează ordinul pentru acordarea/neacordarea/stoparea dreptului la ajutor social. Listele de plată şi registrul listelor privind numărul beneficiarilor şi suma calculată se emite de şeful structurii teritoriale de asistenţă socială şi se semnează de şeful agenţiei teritoriale de asistenţă socială [...]*

Iar, pct.38[1] al Regulamentului cu privire la modul de stabilire şi plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008, statuează că, pentru familiile în care membrul de familie declarat cu statut de şomer deţine acest statut: *a) timp de 7, 8 sau 9 luni inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului social acordat familiei acestuia se diminuează cu 20%; b) de la 10 şi mai multe luni, cuantumul lunar al ajutorului social se diminuează cu 40%.*

La rândul său, Colegiul judiciar reține că prin nota informativă a DASPF Glodeni nr.839 din 12.07.2023 petiționarul a informat despre faptul că, în baza deciziilor emise dânsul a beneficiat de ajutor social/APRA, pentru lunile aprilie 2022 – octombrie 2022 suma de 1258 lei, pentru lunile noiembrie 2022 – martie 2023 suma de 1251 lei și pentru luna aprilie 2023 suma de 1485 lei, iar din mai 2023 acesta beneficiază de suma de 891 lei, (f.d.10).

În atare împrejurări, instanța de apel constată că, informația menționată supra a fost expediată în adresa lui Grecu Iurie și adusă la cunoștința acestuia, totodată informându-l despre cererile depuse și înregistrate în Sistemul Informațional Automatizat Asistență Socială, precum și deciziile de acordare a ajutorului social emise automat de acest sistem, care a fost recepționată de petiționar fapt recunoscut de reclamant în cererea de chemare în judecată.

Sub acest aspect Colegiul judiciar decelează că, caracterul automat al Sistemului Informațional Automatizat Asistență Socială, prin Decizia extrasă din Sistem, aferentă Cererii nr.A483612300458 (cererea d-lui Grecu Iurie depusă și introdusă în sistem la 10.11.2022) pentru acordarea ajutorului social și/sau Ajutorului pentru perioada rece a anului, cuantumul ajutorului social, după verificarea de către sistem a datelor livrate de alte sisteme informaționale și după aplicarea automată a dispozițiilor Hotărârii Guvernului 1167 din 16.10.2008, în

sensul diminuării cuantumului pentru deținerea statutului de șomer pentru o perioadă mai mare de 10 luni, este în mărime de 891.00 lei pe lună.

În corolar Colegiul judiciar remarcă faptul că, suma ajutorului social acordat este calculată de Sistemul Informațional „Asistență Socială" în urma procesării cererii beneficiarului și a altor date livrate de alte sisteme informaționale, prin urmare este exclusă decizia discreditară de modificare a cuantumului ajutorului social de către angajații structurii teritoriale de asistență socială, iar șeful structurii teritoriale de asistență socială, în baza deciziilor (elaborate de Sistem), emite ordinul pentru acordarea/neacordarea/stoparea dreptului la ajutor social. Respectiv, Decizia conducătorului structurii de asistență socială cu privire la ajutorul social nu poate fi anulată, întrucât parvine de la un Sistem automatizat creat de legiuitor în scopul securizării și emiterii corecte a deciziilor privind acordarea sau neacordarea ajutorului social.

În circumstanțele speței, Colegiul concluzionează că este neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grecu Iurie împotriva directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat – prevăzute la art.53 alin.(1) și art.47 alin. (1) al Constituției și obligarea restituirii diferenței diminuării prestației pentru perioada 01.04.2022 – 01.07.2023.

Colegiul va respinge cererea înaintată de către Grecu Iurie împotriva directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, cu privire la recunoașterea dreptului pretins vătămat la petiționare, din următoarele motive.

Potrivit art.17 din Codul administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

În conformitate cu prevederile art.5 din Codul administrativ, *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.*

La caz, prin activitatea sa administrativă autoritatea pârâtă nu a adus atingere dreptului pretins vătămat la petiționare lui Grecu Iurie.

Or, potrivit art.72 alin.(1) Cod administrativ, *prin petiţie poate fi iniţiată o procedură administrativă sau aceasta poate face parte dintr-o procedură administrativă deja iniţiată.*

Conform art.73 alin.(1) Cod administrativ, *autoritatea publică este obligată să primească şi să înregistreze imediat petiţia sau alte documente depuse în cadrul*

*procedurii administrative. Autoritatea publică nu are dreptul să refuze primirea petițiilor doar din motiv că nu se consideră competentă sau pentru că ar considera petiția ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată.*

În conformitate cu art.77 Cod administrativ, *colaboratorii din cadrul autorităților publice sânt obligați să soluționeze numai petițiile care le sânt repartizate, fiindu-le interzis să le primească direct de la petiționari sau să intervină în soluționarea acestora în afara cadrului legal. Încălcarea acestor dispoziții constituie abatere disciplinară şi se sancționează conform legislației în vigoare.*

Articolul 78 alin.(1) Cod administrativ prevede că, *procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.*

Iar, art.60 alin.(1) Cod administrativ relevă că, *termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.*

Potrivit cererii de chemare în judecată Grecu Iurie a înaintat pretențiile către directorul Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, privind constatarea nulității răspunsurilor la cererea inițială și la cererea „prealabilă”.

Sub acest aspect este relevant faptul că, inițial Grecu Iurie s-a adresat cu cerere către directorul Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni la data de 19.06.2023, care a fost înregistrată sub nr.652, iar la 21.06.2023 a recepționat răspunsul autorității emitente nr.754 (f.d.7).

Nefiind de acord cu răspunsul recepționat la 21.06.2023, la data de 28.06.2023 s-a adresat cu cerere „prealabilă” către directorul Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest și Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni, solicitând anularea răspunsului nr.754 cu soluționarea cererii sale nr.652, (f.d.8). Iar, la 03.07.2023 autoritatea publică a expediat în adresa lui Grecu Iurie răspunsul nr.805, care a fost recepționat de ultimul la 03.07.2023, fapt invocat în cererea de chemare în judecată.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul civil va respinge pretenția lui Grecu Iurie privind constatarea nulității răspunsurilor recepționate la cererea din 19.06.2023 și la cererea din 28.06.2023 ca neîntemeiată, or, autoritatea administrativă competentă a dat răspuns la cererile reclamantului, iar dezacordul acestuia referitor la conținutul răspunsurilor contestate nu duce la nulitatea acestora.

Referitor la pretenția reclamantului de încasare, în mod solidar, a prejudiciului moral, Colegiul civil reține prevederile art.19 alin.(1) și (3) Cod civil

care relevă că, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii.*

În conformitate cu art.1998 alin.(1) Cod civil*, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*, iar conform art.2036 alin.1 Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

Astfel, reieșind din faptul că nu s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului/apelant în cadrul desfășurării procedurii administrative de către autoritatea publică, Colegiul conchide că nu există temeiuri de a-i compensa lui Grecu Iurie suferințele morale, prin încasarea, în mod solidar din contul pîrîților a prejudiciului moral.

În această ordine de idei, se constată că susținerile lui Grecu Iurie în cererea de apel, constituie temei de admitere a apelului, deoarece acestea combat cele invocate de instanța de fond şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de către instanță de apel, având la bază cumulul de probe, apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Astfel, luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, adoptând o hotărâre, care vine în contradicție cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ va casa integral hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central, din 02 noiembrie 2023, și va emite o nouă decizie.

În conformitate cu dispoziţiile art.240 alin.1 lit.c) Cod administrativ, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

**D E C I D E:**

Casează integral hotărârea primei instanțe Judecătoriei Drochia sediul central din 02 noiembrie 2023 adoptată în cauza civilă în ordinea contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată formulată de Grecu Iurie împotriva directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest, Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni privind constatarea nesoluționării cererii prealabile, obligarea la plata diferenței ajutorului social și

obligarea la plata prejudiciului moral, **cu emiterea unei noi decizii** prin care respinge cererea chemare în judecată formulată de Grecu Iurie împotriva directorului Agenției Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest, Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest STAS Glodeni privind constatarea nesoluționării cererii prealabile, obligarea la plata diferenței ajutorului social și obligarea la plata prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

**Președintele completului,** **Elena Grumeza**

**Judecători:** **Natalia Chircu**

**Natalia Costaș**